

Prostat kanserinde pozitron emisyon tomografi

Positron emission tomography in prostate carcinoma

Dr. Recep Bekiş

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nükleer Tıp Anabilim Dalı, İzmir

ÖZET

Bu derlemede, prostat kanserinde pozitron emisyon tomografisinin (PET) rolü tartışılmaktadır. Florodeoksiglikoz (FDG) PET, agresif prostat tümörlü hastalarda hastalığın erken evrelemesinde ve ileri evre hastalarda tedaviye yanıt değerlendirmeye daha önemlidir. Kolin PET, prostat kanserinde lokal hastalık, lenf nodu metastazı ve uzak metastazın gösterilmesinde FDG'den daha iyi doğruluğa sahiptir ancak düşük PSA değerlerinde yetersiz kalır. Yeni bir ajan olan prostat spesifik membran antijen (PSMA) düşük PSA değerlerinde bile prostat kanseri nüksünü ve metastazlarını saptayabilir.

Anahtar sözcükler: prostat kanseri, pozitron emisyon tomografi

İletişim (✉): recep.bekis@deu.edu.tr

Pozitron emisyon tomografi (PET), onkolojik hastalıklarda tanı, evreleme, tedaviye yanıt değerlendirme ve yeniden evreleme endikasyonları ile yapılan moleküler bir nükleer tip görüntülemesidir. Bu yöntem ile glikoz metabolizması, yağ asidi metabolizması, aminoasit metabolizması, hücre proliferasyonu, hücre zarı metabolizması ve reseptör ekspresyonları gibi birçok hücresel bilgi görünür hale gelir. Görüntülemenin temelinde uygun bir radyoizotopun görüntülenmesi istenen organ, doku veya hücreye yönlendirilmesini sağlayan bir moleküle bağlanarak elde edilen radyofarmasötiklerin vücuda verilmesi yatar. Morfolojik bilgiden yoksun olan PET görüntülerine düşük doz bilgisayarlı tomografinin (BT) eklentimesi ile de hem moleküler görüntülerin atenüasyon düzeltmesi yapılmış hem de eş zamanlı morfolojik bilgi elde edilmiş olur (PET/BT). Günümüzde PET/BT birçok onkolojik hastalığın izleminde kullanılan tanı ve tedavi kılavuzlarında yerini almıştır. Prostat kanserinde henüz rutin kullanıma girememese de, bu derlemede bahsedileceği gibi üretilen yeni radyofarmasötikler ile elde edilen bilgilerin yeterli kanıt değerleri oluştukça kullanım hızı giderek artacaktır (1-3).

PET için pozitron yayarak bozunan radyoizotoplar kullanılmaktadır. Pozitron radyoaktif atomun çekirdeğinden atıldıktan sonra doku içerisinde birkaç milimetre ilerleyerek karşılaşacağı bir elektronla çarpışarak (anihilasyon reaksiyonu) gama ışınlarına dönüşmektedir. Dokulardan yayılarak PET dedektörlerine çarpan bu gama ışınları PET cihazı ile kesitsel görüntülere dönüştürilmektedir. PET görüntülerinin değerlendirilmesinde görsel değerlendirme yanında tutulum bölgelerinin Standardize Uptake Değeri (Standardized Uptake Value: SUV) hesaplanarak kantitatif değerlendirme de yapılmaktadır (3,4).

Siklotron denilen dairesel parçacık hızlandırıcı merkezlerinde üretilen Flor-18 (F-18) ve Karbon-11 (C-11) ile jeneratör denilen sağlam üniteerde üretilen Galyum-68 (Ga-68) sık kullanılan pozitron yayan radyoizotoplardır. Siklotron merkezleri genellikle PET cihazının bulunduğu

ABSTRACT

In this review, the role of positron emission tomography (PET) in prostate cancer will be discussed. Fluorodeoxyglucose (FDG) PET is the most important in determining early staging of disease in patients with aggressive prostatic tumors and for monitoring response to therapy in more advanced patients. Choline PET provide better accuracy than FDG in the detection of local disease, nodal involvement, and distant metastases in prostate cancer but insufficient in low PSA levels. A novel tracer prostate specific membrane antigen (PSMA) can detect prostate cancer relapses and metastases in also low PSA levels.

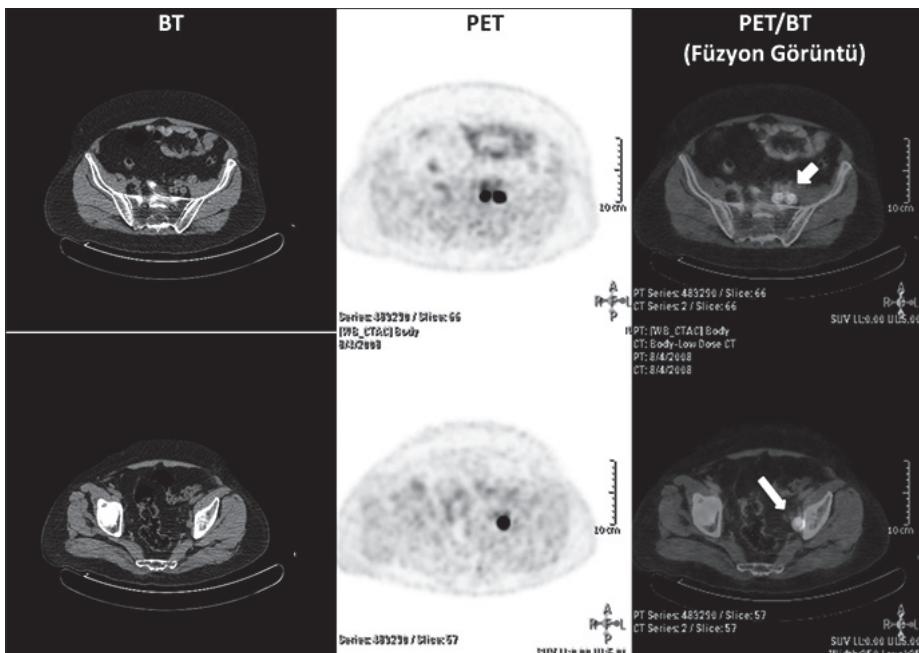
Key words: prostatic neoplasm, positron emission tomography

kurum dışında lokalize olduklarından bu ünitelerde üretilen radyoizotopların fiziksel yarı ömrlerinin kuruma gelene kadar geçen sürede uzun olması gerekmektedir. Jeneratör ise kurum içinde bulunması nedeniyle avantaj sağlamaktadır. Birçok molekül radyoizotoplar ile bağlanarak radyoaktif moleküler belirteç haline getirilebilirler (3). Prostat kanserinde en sık kullanılan moleküller florodeoksiglikoz (FDG), kolin, asetat, metionin, timidin, androjen analogları ve son yıllarda yeni üretilen lösin analogları ve prostat spesifik membran antijendir (PSMA). Bunlar içinde en sık kullanılan molekül glikoz gibi davranışlı FDG'dur. F-18 ile bağlanan FDG vücuda verildikten sonra endojen glikoz gibi hücre içeresine girer ve hezkokinaz enzimi ile fosforile edilir ancak glikoz metabolizmasında daha ileri gidemez ve hücre içinde birikir. Agresif malign prostat hücreleri daha fazla glikoz kullandıklarından F-18 FDG tutulumu daha fazladır (5). Hücre zarı fosfolipid sentezi, yağ metabolizması ve transportu için gerekli bir bileşik olan kolin ise C-11 veya F-18 ile bağlanarak vücuda verildikten sonra malign prostat hücreleri tarafından tutulur ve hücre içinde kolin kinaz enzimi ile fosforillenerek birikir (6). Yine yağ asidi metabolizmasında kullanılan asetat, aminoasit metabolizmasında kullanılan metionin, hücre proliferasyonunun göstergelerinden biri olan timidin ve spesifik reseptörlerle bağlanan androjen analogları, lösin analogları ve PSMA F-18, C-11 ve Ga-68 ile bağlanarak vücuda verildikten sonra malign prostat hücrelerinde tutulum göstermektedirler (7-12). Bu derlemede prostat kanserinde F-18 FDG, C-11 Kolin ve Ga-68 PSMA PET/BT tartışılacaktır.

Prostat Kanserinde PET/BT

F-18 FDG

FDG vücuttan idrar yolu ile atılmaktadır. Bu nedenle üriner sistem kanserlerinin görüntülenmesi ve yorumlanması zorluğa yol açan fizyolojik üriner sistem tutulumu nedeniyle ideal bir ajan değildir.

Şekil 1. Prostat kanseri (Adenokarsinom, Gleason skoru: 3+4=7) tanısı almış ve PSA yüksekliği (PSA: 31ng/ml) saptanan bir hastada sol internal iliak alanda (kalın beyaz ok) ve presakral alanda (ince beyaz ok) multiple metastatik lenf nodları izlenmektedir.

Ancak seçilmiş vakalarda fizyolojik üriner tutulumun azaltılmasına sağlayacak üriner kateter veya diüretik kullanımı gibi ek uygulamalar ile kullanılabilir.

Prostat tümörlerinde glikoz metabolizması diğer tümörlerle nazarın daha azdır. Bu nedenle, prostat kanseri hücrelerinde FDG yeterli düzeyde tutunamadığından benign prostat hiperplazisi ile kanser dokusunu birbirinden ayırt etmede genellikle başarısız kalmaktadır. Bu konuda yapılmış çalışmalarla bakıldığından; F-18 FDG'nin prostat kanseri tanısında uygun bir ajan olmadığı saptanmıştır (13). Testin prostat kanserini tanımda duyarlılığı 44 hastalık bir çalışmada % 64 (14), lokal ileri evre hormon dirençli 13 hastalık bir çalışmada ise %60 bulunmuştur (15). Ülkemizde Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından kabul edilen, F-18 FDG PET endikasyonları listesinde prostat kanseri yer almamaktadır (16).

Cerrahi tedavi veya işin tedavisi sonrası takipte olan prostat kanserlerinde lokal nüks, metastaz ve hastalığın yaygınlığının saptanması gelecekte yapılacak kurtarma veya sistemik tedavilere yön vermektedir. Nüks hastalığın saptanmasında ilk tercih transrekital ultrason (TRUS), BT ve manyetik rezonans (MR) gibi standart yöntemlerdir. TRUS lokal nüksün saptanmasında cerrahi veya radyoterapi sonrası duyarlılığı %50'nin altındadır. BT ise genellikle lenf nodu metastazlarının değerlendirilmesinde kullanılmaktadır ancak özgüllüğü düşüktür (17). Lokal nüksün ve pelvik lenf nodu metastazlarının değerlendirilmesinde endorektal MR %100'e yakın özgüllük

göstermektedir. Ayrıca pelvik kemik iliği metastazlarının gösterilmesinde de yüksek doğruluğa sahiptir (18). Ancak tüm vücut kemikleri hakkında bilgi verememesi, görüntüleme süresinin uzun olması ve hareket artefaktları testin dezavantajları arasında sayılmaktadır. Bu aşamada F-18 FDG PET/BT özellikle prostat spesifik抗原 (PSA) 2ng/ml'nin altında olması durumunda önerilmemektedir. F-18 FDG PET/BT özellikle agresif prostat tümörlü hastalarda hastalığın erken evrelemesinde, ileri evre hastalarda artmış PSA yüksekliğinin kaynağının saptanmasında ve tedaviye yanıt değerlendirmede faydalı olabilir. Radikal prostatektomi uygulanmış 91 hastada PET'in nüks hastalığı göstermede yerini araştıran bir çalışmada; yıllık PSA artış hızının PET'in lokal rekurrens ve metastazi göstermede en iyi öngörü faktörü olduğu saptanmıştır. PSA eşik değerinin 2.4ng/ml olduğu durumda PET'in duyarlılığı %80, özgüllüğü ise %71, yıllık PSA artış hızının eşik değerinin 1.3ng/ml/yıl olduğu durumda ise sırasıyla %73 ve %77 olarak bulunmuştur (19). Şekil 1'de sol internal iliak ve presakral alandaki lenf nodlarına metastaz yapmış prostat kanserli hastanın transaksiel F-18 FDG PET/BT görüntüleri izlenmektedir.

Kemik metastazlarının saptanmasında duyarlılığı çok yüksek olan, tüm vücut kemiklerinin görüntülenmesine olanak veren, ucuz ve kolay ulaşılabilir olan kemik sintigrafisi standart evrelemede ve hasta izleminde rutin olarak kullanılır. İzlemde olan prostat kanseri hastalarında PSA değerinin 2ng/ml'nin altında olması durumunda kemik metastazı genellikle görülmeyken, PSA değerinin 10ng/ml'nin

altında olması durumunda pozitif kemik sintigrafisi %1-2 civarındadır (20). Bu nedenle bazı araştırmacılar takipte olan prostat kanserinde PSA'nın 2ng/ml'nin altında olduğu durumlarda kemik sintigrafisi önermemektedir. PSA değerinin pozitif kemik sintigrafisinin bağımsız göstergesi olduğu çalışmalarda gösterilmiş olsa da henüz kemik sintigrafisini gereksiz kılacak bir PSA eşik değeri tanımlanamamıştır (2, 20). Bu nedenle takipte olan hastalarda ani PSA yüksekliği saptanması ve yeni ortaya çıkan kemik ağrısı durumunda kemik sintigrafisi önerilmelidir. Kemik metastazlarında F-18 FDG PET/BT'nin kemik sintigrafisine üstünlüğü saptanamamıştır.

C-11 Kolin

Kolin, üriner atılımının az olması ve vücuttan atılım yerinin intestinal sistem olması nedeniyle üriner sistem malignitelerin değerlendirilmesinde F-18 FDG'ye üstünlük göstermektedir. Ancak C-11'in fiziksel yarı ömrünün 20 dakika gibi çok kısa olması, üretim yeri olan sıklotron merkezinin PET/BT merkezine yakın bir yerde konuşlanmış olmasını gerektirmektedir. Bu gereklilik C-11 kolin kullanımını kısıtlayan faktörlerden biridir (21).

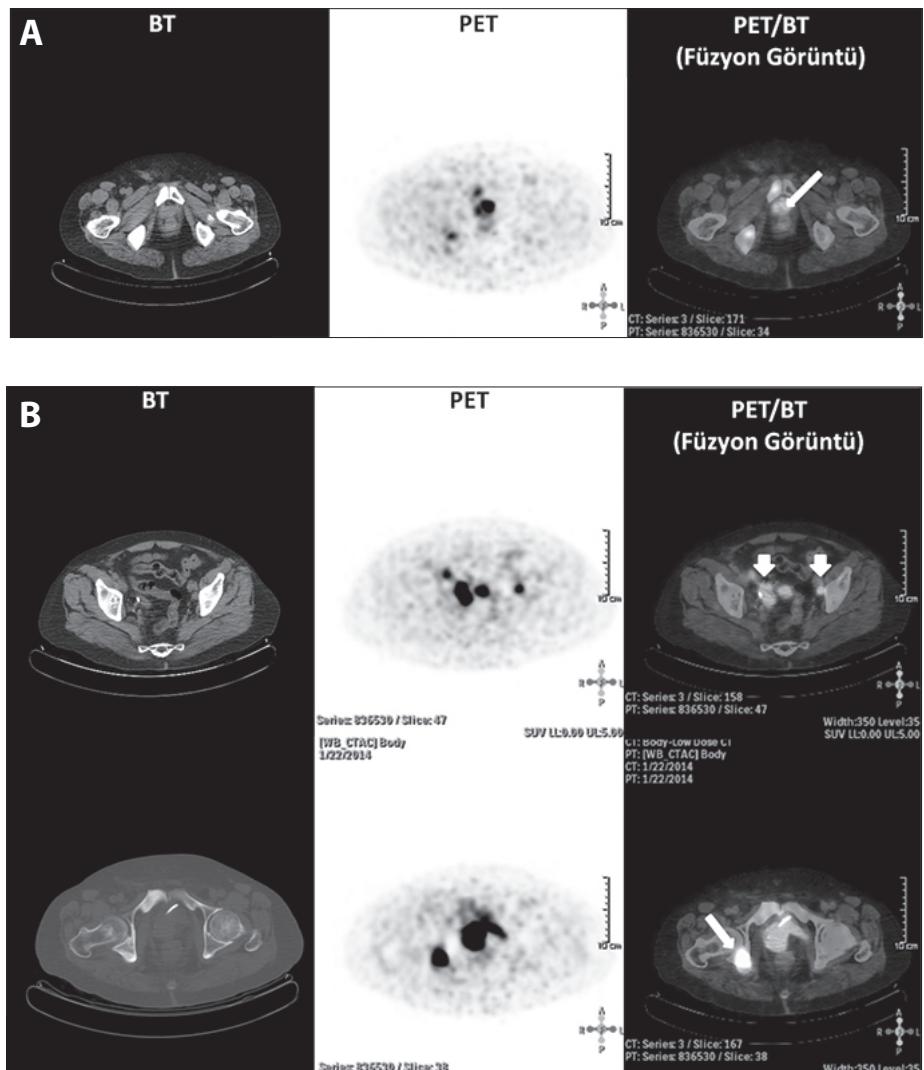
Prostat kanseri hücrelerinde kolin tutulumu FDG'den daha fazladır. C-11 kolin'in normal prostat dokusundaki ortalama SUV 2.3 (1.3-3.2) iken prostat kanserinde 5.0 (2.4-9.5) olarak hesaplanmıştır (21). Ortalama PSA değeri 33.00 ng/ml (2.4-266.0) ve klinik olarak prostat kanseri şüphesi olan 58 hastada C-11 PET'in primer prostat lezyonunu göstermede saptanan duyarlılığı ve özgüllüğü, sırasıyla %86.5, %61.9, metastazi göstermede ise sırasıyla %81.8, %100 bulunmuştur (22). Benzer bir çalışmada ise yeni prostat kanseri tanısı konmuş olgularda cerrahi öncesi lenf nodu evrelemesinde C-11 kolin PET'in duyarlılığı %80, özgüllüğü %96, doğruluğu ise %93 olarak bulunmuştur (23). Radikal prostatektomi uygulanmış 26 prostat kanserli hastada geriye dönük yapılan bir çalışmada; C-11 kolin PET/BT ile manyetik rezonans (MR) görüntüleme ve üç boyutlu (3D) MR spektroskopisi karşılaştırılmıştır. Bu çalışmada prostat kanserini saptamada C-11 kolin PET/BT'nin duyarlılığı %55, özgüllüğü %86, doğruluğu %67, MR'in ise duyarlılığı %54, özgüllüğü %75, doğruluğu %61, 3D MR spektroskopisi'nin duyarlılığı %81, özgüllüğü %67, doğruluğu %76, olarak bulunmuştur (24). Bu nedenle prostat kanseri tanısında C-11 kolin PET/BT önerilmemektedir.

Yeni tanı almış prostat kanserinde lenf nodlarının durumu tedavinin planlanmasında önemli bir faktördür. PSA yüksekliği olmayan hastaların yaklaşık %1-26'sında lenf

“...radikal prostatektomi geçirmiş izlemde olan prostat kanseri hastalarında saptanan PSA artışının lokal nükse mi, metastatik bir lenf noduna mı yoksa uzak metastaza mı bağlı olduğu, görüntüleme merkezine yakın siklotron merkezi varsa, C-11 kolin PET/BT ile gösterilebilir.”

nodu metastazları görülmektedir (25,26). Operasyon öncesi lenf nodları C-11 kolin PET/BT ile doğru bir şekilde evrelenebilir. Standart görüntüleme yöntemleri ile değerlendirme zorluluğu yaşanan tümör-nekroz, tümör-fibröz ayırimında ve şüpheli lenf nodu varlığında C-11 PET/BT ek katkı sağlamaktadır.

C-11 kolin PET/BT, daha çok standart tedavisi yapılmış ve takiplerde hastalık nüksü düşünen hastalarda önerilmektedir. C-11 kolin PET/BT, prostatektomi geçirmiş ve takiplerde PSA yüksekliği (0.3-12.1ng/ml) saptanmış 49 hastada hastaların %70’inde prostattaki lokal nüksü doğru bir şekilde saptanmıştır (27). PSA değeri 1ng/ml iken C-11 kolin PET/BT’nin lezyon saptama oranı %36 iken 3ng/ml ve üzerinde ise bu oran %73'lere kadar çıkmaktadır (28). Ortalama PSA değeri 1.98ng/ml olan 25 hastalık bir çalışmada ise; C-11 kolin PET/BT ile hastaların %90’ında lenf nodu metastazı gösterilmiştir. Lezyon bazlı analize göre C-11 kolin PET/BT’nin lenf nodu metastazlarını göstermede duyarlılığı %64, özgüllüğü %90, doğruluğu ise %86 olarak saptanmıştır. 25 hastanın 21’inde C-11 kolin PET/BT ile rükurrens odağı gösterilirken BT veya MR ile sadece 12 hastada odak saptanmıştır. C-11 kolin PET/BT’nin negatif olduğu 4 hastada ise BT ve MR ile pozitif lenf nodları tanımlanmış ancak bu lenf nodlarında histopatolojik değerlendirme sonrası metastatik tutulum saptanmamıştır (29). Şu anki bilgilerimize göre radikal prostatektomi geçirmiş izlemde olan prostat kanseri hastalarında saptanan PSA artışının lokal nükse mi, metastatik bir lenf noduna mı yoksa uzak metastaza mı bağlı olduğu, görüntüleme merkezine yakın siklotron merkezi varsa, C-11 kolin PET/BT ile gösterilebilir. Siklotron merkezi uzak olan merkezler için ise F-18 kolin PET/BT alternatif olabilir (30).

Şekil 2 A. Takipte prostat kanseri bir hastada (PSA: 12.95ng/ml) prostat dokusunda lokal nüks (beyaz ince ok) **B.** Her iki internal iliak alanda metastatik lenf nodları (kalın beyaz oklar) ve sağ asetabulumda (ince beyaz ok) kemik metastazı izlenmektedir.

Ga-68 PSMA

PSMA prostat kanseri hücrelerinde diğer dokulara göre daha fazla bulunan bir hücre yüzey proteinidir. Hormon tedavisine dirençli, metastatik ve kötü diferansiyel prostat kanserlerinin hemen tamamında hücre yüzeyinde eksprese olmaktadır. Bu nedenle moleküler görüntüleme ve radyonüklid tedavinin hedefi olmuştur. Günümüzde Ga-68 ve I-124 gibi radyoizotoplar ile bağlanarak prostat kanserinin tanı ve evrelemesinde moleküler görüntüleme ajanı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Ga-68'e ulaşmak jeneratör ürünü olması nedeni ile kolay olduğundan siklotron ürünlerine üstünlük sağlamaktadır (12, 31, 32).

Ga-68 PSMA PET/BT ile insanlarda yapılan ilk çalışmada; PSA yüksekliği saptanan 37 prostat kanserli hastanın 31’inde (%83.8) en az bir alanda şüpheli lezyon saptanmıştır. PSA seviyesi 2.2ng/ml'nin altında olanlarda lezyon saptama oranı %60, üstünde olanlarda ise %100 bulunmuştur (33). Standart tedavi sonrası PSA yüksekliği saptanan 37 hastada

yapılan bir çalışmada F-18 kolin ve Ga-68 PSMA karşılaştırılmıştır. Her iki görüntüleme bir ay içinde yapılmış ve lezyon saptama açısından karşılaştırılmıştır. Ga-68 PSMA PET/BT ile 37 hastanın 32’sinde (%86.5), F-18 kolin PET/BT ile 26’sında (%70.3) en az bir alanda şüpheli lezyon saptanmıştır. Bu çalışmada prostat kanserine ait lezyon saptama oranı Ga-68 PSMA ile anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. PSA seviyesi 2.82ng/ml ve daha az olan hastalarda Ga-68 PSMA ile prostat kanserine ait en az bir lezyon saptama oranı %68.8, 2.82ng/ml üzerinde olanlarda ise %100 bulunmuştur. Aynı oranlar F-18 kolin için sırasıyla %43.8, %90.5 dir. F-18 kolin tutulumu gösteren tüm lezyonları Ga-68 PSMA ile de saptanmıştır. Lezyon bazında bakıldığına Ga-68 PSMA ile 40 lenf nodu metastazı, 23 kemik metastazı, 10 lokal relaps, 5 yumuşak doku metastazı başarılı bir şekilde gösterilmiştir (34). Şekil 2’de her iki internal iliak lenf nodlarına ve iliak kemiklere metastaz yapmış prostat kanserli hastanın transaksiyel Ga-68 PSMA PET/BT görüntüleri izlenmektedir.

“Son yıllarda gündemde olan Ga-68 PSMA PET/BT ile yapılmış çok sayıda çalışma olmamakla birlikte; mevcut çalışmaların anlaşılacığı üzere düşük PSA değerlerinde bile prostat kanserini tanıma ve nüks hastalığı saptamada Ga-68 PSMA PET/BT yüksek doğruluk oranlarına sahiptir.”

Sonuç

Prostat kanserinin tanısında FDG ve kolin PET/BT rutin olarak önerilmez. Standart tedavi sonrası takipte olan prostat kanserli hastalarda; PSA değeri 2ng/ml'nin altında ise PET/BT genellikle katkı sağlayamaz. Ancak agresif prostat tümörlü hastalar gibi seçilmiş vakalarda; hastalığın erken evrelenmesinde ve ileri evre hastalarda artmış PSA yüksekliğinin kaynağına saptanmasında FDG veya kolin PET/BT faydalı olabilir. Ayrıca standart görüntüleme yöntemleri ile değerlendirme zorluğu yaşayan tümör-nekroz, tümör-fibröz ayırmada ve şüpheli lenf nodu varlığında PET/BT akılda tutulmalıdır. Prostat kanseri ülkemizde Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından kabul edilen, PET endikasyonları listesinde

yer almadığından, seçilmiş vakalarda ancak üç hekim raporu düzenlenerek yapılmaktır. Son yıllarda gündemde olan Ga-68 PSMA PET/BT ile yapılmış çok sayıda çalışma olmamakla birlikte; mevcut çalışmaların anlaşılacığı üzere düşük PSA değerlerinde bile prostat kanserini tanıma ve nüks hastalığı saptamada Ga-68 PSMA PET/BT yüksek doğruluk oranlarına sahiptir. İlk sonuçlara bakıldığından günümüzde kadar prostat kanserinde yetersiz kalan moleküler görüntülemeye yeni bir nefes getirecek gibi gözükmektedir. Yakın zamanda prostat kanserinin takibinde rutin kullanımına girmesi beklenmektedir. Ayrıca tedavi edici radyoizotoplarla bağlanacak PSMA, gelecekte prostat kanserinin tedavisinde umit etmektedir.

Kaynaklar

- Jadvar H. Molecular imaging of prostate cancer with PET. *J Nucl Med*. 2013; 54(10): 1685-8.
- Bekiş R. Erkek Genital Sistem Kanserlerinde Nükleer Tıp Görüntüleme Yöntemleri. Türkiye Klinikleri, *J Med Oncol-Special Topics*, 2011; 4(1): 168-76
- Lonsdale MN, Beyer T. Dual-modality PET/CT instrumentation-today and tomorrow. *Eur J Radiol*. 2010; 73(3): 452-60
- Wadsak W, Mitterhauser M. Basics and principles of radiopharmaceuticals for PET/CT. *Eur J Radiol*. 2010; 73(3): 461-9
- Avril N, Dambha F, Murray I, et al. The clinical advances of fluorine-2-D-deoxyglucose--positron emission tomography/computed tomography in urological cancers. *Int J Urol*. 2010; 17(6): 501-11
- Rioja J, Rodríguez-Fraile M, Lima-Favaretto R, et al. Role of positron emission tomography in urological oncology. *BJU Int*. 2010; 106(11): 1578-93
- Lee ST, Lawrentschuk N, Scott AM. PET in prostate and bladder tumors. *Semin Nucl Med*. 2012; 42(4): 231-46
- Oyama N, Miller TR, Dehdashti F, et al, 11C-Acetate PET imaging of prostate cancer: Detection of recurrent disease at PSA relapse. *J Nucl Med* 2003; 44(4): 549-555.
- Nunez R, Macapinlac HA, Yeung HW, et al. Combined 18F-FDG and 11C-methionine PET scans in patients with newly progressive metastatic prostate cancer. *J Nucl Med* 2002; 43(1): 46-55.
- Schuster DM, Votaw JR, Nieh PT, et al. Initial experience with the radiotracer anti-1-amino-3-18F-fluoroclobutane-1-carboxylic acid with PET/CT in prostate carcinoma. *J Nucl Med* 2007; 48(1): 56-63.
- Dehdashti F, Picus J, Michalski JM, et al. Positron tomographic assessment of androgen receptors in prostatic carcinoma. *Eur J Nucl Med Mol Imaging* 2005; 32(3): 344-50.
- Eder M, Schäfer M, Bauder-Wüst U, et al 68Ga-complex lipophilicity and the targeting property of a urea-based PSMA inhibitor for PET imaging. *Bioconjug Chem*. 2012; 18;23(4):688-97.
- Powles T, Murray I, Brock C, et al Molecular positron emission tomography and PET/CT imaging in urological malignancies. *Eur Urol* 2007; 51(6): 1511-21.
- Oyama N, Akino H, Suzuki Y, et al. The increased accumulation [18F] fluorodeoxyglucose in untreated prostate cancer. *Jpn J Clin Oncol* 1999; 29(12): 623- 9.
- Sung J, Espiritu JL, Segall GM, Terris MK. Fluorodeoxyglucose positron emission tomography studies in the diagnosis and staging of clinically advanced prostate cancer. *BJU Int* 2003; 92(1): 24- 7.
- 2013 Sağlık Uygulama Tebliği; <http://www.skg.gov.tr/wps/portal/tr/mevzuat/yururlukte/mevzuat/tebliğler>
- Jana S, Blaufox MD. Nuclear medicine studies of the prostate, testes, and bladder. *Semin Nucl Med* 2006; 36(1): 51-72.
- Sella T, Schwartz LH, Swindle PW, et al: Suspected local recurrence after radical prostatectomy: endorectal coil MR imaging. *Radiology* 2004; 231(2): 379-85.
- Larson S, Schoder H. Advances in positron emission tomography applications for urologic cancers. *Curr Opin Urol* 2008; 18(1): 65-70.
- Lawrentschuk N, Davis ID, Bolton DM, Scott AM. Diagnostic and therapeutic use of radioisotopes for bony disease in prostate cancer: current practice. *Int J Urol* 2007; 14(2): 89-95.
- de Jong IJ, Pruijm J, Elsinga PH, et al Visualization of prostate cancer with 11C-choline positron emission tomography. *Eur Urol* 2002; 42(1): 18- 23.
- Scher B, Seitz M, Albinger W, et al. Value of 11C-choline PET and PET/CT in patients with suspected prostate cancer. *Eur J Nucl Med Mol Imaging* 2007; 34(1): 45-53.
- de Jong IJ, Pruijm J, Elsinga PH, Preoperative staging of pelvic lymph nodes in prostate cancer by 11C-choline PET. *J Nucl Med* 2003; 44(3): 331-5.
- Testa C, Schiavina R, Lodi R, et al. Prostate cancer: sextant localization with MR imaging, MR spectroscopy and 11C-choline PET/CT. *Radiology* 2007; 244(3): 797-806.
- Heidenreich A, Varga Z, Von Knobloch R. Extended pelvic lymphadenectomy in patients undergoing radical prostatectomy: high incidence of lymph node metastasis. *J Urol* 2002; 167(4): 1681-6.
- Makarov DV, Trock BJ, Humphreys EB, et al. Updated nomogram to predict pathologic stage of prostate cancer given prostate-specific antigen level, clinical stage, and biopsy Gleason score (Partin tables) based on cases from 2000 to 2005. *Urology* 2007; 69(6): 1095-101.
- Reske SN, Blumstein NM, Glatting G. [11C] choline PET/CT imaging in occult local relapse of prostate cancer after radical prostatectomy. *Eur J Nucl Med Mol Imaging* 2008; 35(1): 9- 17.
- Krause BJ, Souvatzoglou M, Tuncel M, et al. The detection rate of [11C]choline- PET/CT depends on the serum PSA-value in patients with biochemical recurrence of prostate cancer. *Eur J Nucl Med Mol Imaging* 2008; 35(1): 18-23.
- Scattone V, Picchio M, Suardi N, et al. Detection of lymph-node metastases with integrated [11C]choline PET/CT in patients with PSA failure after radical retropubic prostatectomy: results confirmed by open pelvic-retroperitoneal lymphadenectomy. *Eur Urol* 2007; 52(2): 423-9.
- Price DT, Coleman RE, Liao RP, et al: Comparison of [18F]fluorocholine and [18F] fluorodeoxyglucose for positron emission tomography of androgen dependent and androgen independent prostate cancer. *J Urol* 2002; 168(1): 273-280.
- Ghosh A, Heston WD. Tumor target prostate specific membrane antigen (PSMA) and its regulation in prostate cancer. *J Cell Biochem* 2004; 91:528-39.
- Eder M, Eisenhut M, Babich J, Haberkorn U. PSMA as a target for radiolabelled small molecules. *Eur J Nucl Med Mol Imaging*. 2013; 40(6):819-23.
- Afshar-Oromieh A, Malcher A, Eder M, et al PET imaging with a [68Ga]gallium-labelled PSMA ligand for the diagnosis of prostate cancer: biodistribution in humans and first evaluation of tumour lesions. *Eur J Nucl Med Mol Imaging*. 2013; 40(4):486-95.
- Afshar-Oromieh A, Zechmann CM, Malcher A, et al Comparison of PET imaging with a (68) Ga-labelled PSMA ligand and (18)F-choline-based PET/CT for the diagnosis of recurrent prostate cancer. *Eur J Nucl Med Mol Imaging*. 2014; 41(1):11-20.